

Nr. 07-01/146
Data: 30.11.2016
Pagini: 12

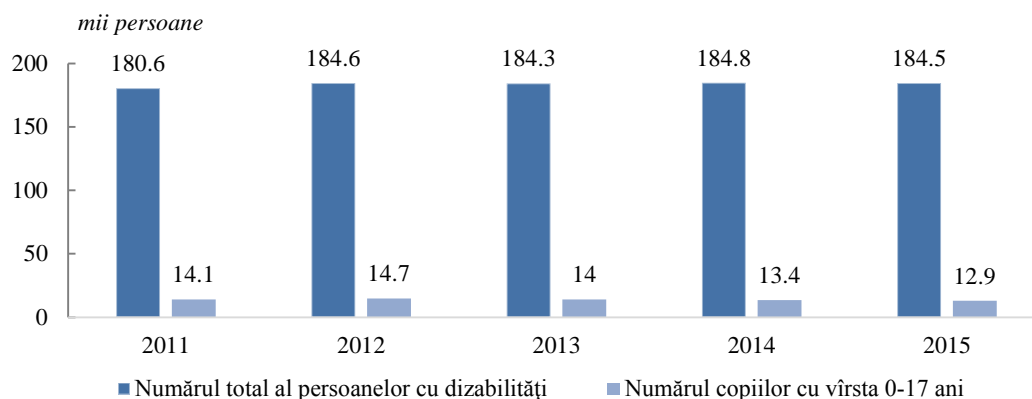
Situația persoanelor cu dizabilități în Republica Moldova

Biroul Național de Statistică prezintă informația privind situația persoanelor cu dizabilități în anul 2015.

Persoanele cu dizabilități reprezintă aproximativ 5 la sută din populația țării

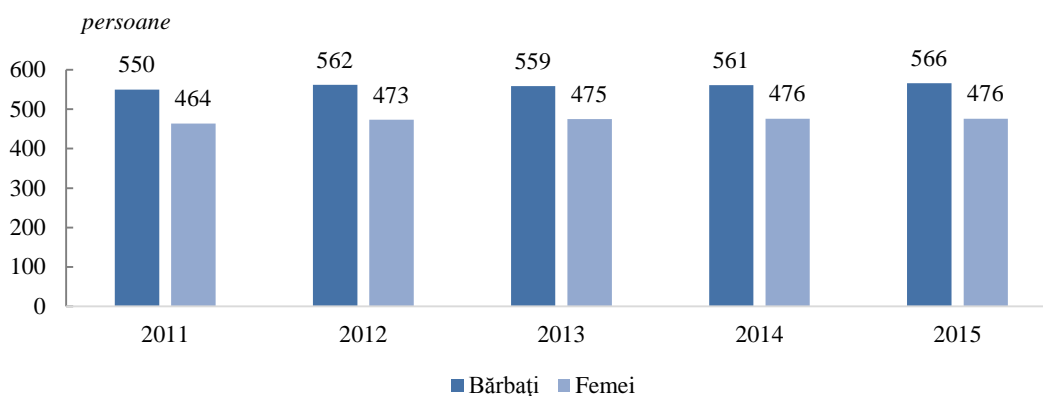
Numărul estimat al persoanelor cu dizabilități în Republica Moldova este de 184,5 mii persoane, inclusiv 12,9 mii copii cu vârsta de 0-17 ani. Persoanele cu dizabilități reprezintă 5,2% din populația totală a țării, iar copiii cu dizabilități constituie 1,9% din numărul total al copiilor din Republica Moldova.

Figura 1. Numărul estimat al persoanelor cu dizabilități în Republica Moldova¹, 2011-2015

În medie la 10 mii locuitori revin 519 persoane cu dizabilități și 188 copii cu dizabilități la 10 mii copii cu vârsta de 0-17 ani respectiv. Aproape fiecare a șaptea persoană cu dizabilitate se încadrează în categoria celor cu dizabilitate severă².

Figura 2. Rata dizabilității totale pe sexe, la 10 mii locuitori, 2011-2015

¹ - Numărul total al persoanelor cu dizabilități este estimat în baza beneficiarilor de pensii pentru dizabilitate și a alocațiilor sociale conform datelor Casei Naționale de Asigurări Sociale, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Informații și Securitate, Departamentul Instituției Penitenciare, Ministerul Apărării.

² Conform legii Nr.60 din 30.03.2012, gradele I, II și III se echivalează cu dizabilitatea severă, accentuată și dizabilitatea medie.

Fiecare a doua persoană cu dizabilitate este bărbat

În aspect de gen, ponderea bărbaților în structura persoanelor cu dizabilități este mai mare și constituie 52,4%, iar la 10 mii bărbați revin în medie 566 bărbați cu dizabilități comparativ cu 476 pentru femei.

Persoanele cu dizabilități preponderent sunt din mediul rural

Persoanele cu dizabilități în proporție de 62 la sută sunt din mediul rural, iar comparativ cu anul 2011 ponderea lor s-a majorat cu 5,7 %. Astfel, rata dizabilității pentru mediul rural constituie 557 persoane la 10 mii locuitori, comparativ cu 461 persoane cu dizabilități la 10 mii locuitori din mediul urban.

Majoritatea persoanelor cu dizabilități primesc pensie de dizabilitate

Din total persoane cu dizabilități, 183,6 mii persoane sunt la evidența organelor asigurării sociale de stat, iar circa 0,9 mii persoane sunt persoane cu dizabilități aflate în evidența organelor de forță.

În structura persoanelor cu dizabilități la evidența organelor de asigurări sociale, pensionarii de dizabilitate reprezintă 74%, iar beneficiarii de alocații circa 26%. Pe parcursul anului 2015 circa 136,3 mii persoane cu dizabilități au beneficiat de pensii de dizabilitate, iar 47,3 mii persoane au beneficiat de alocații sociale, dat fiind faptul că nu întrunesc condițiile necesare pentru obținerea dreptului la pensie.

Dizabilitatea survine după vârsta de 30 ani și este preponderent cauzată de boli obișnuite

Din numărul total al persoanelor cu dizabilități aflate la evidența organelor asigurării sociale circa 41,0% au vârsta de 55-64 ani și 40,0% vârsta de 30-54 ani.

Dacă ne referim la cauza care a determinat stabilirea dizabilității, constatăm, că în proporție de 96 la sută din cazuri, dizabilitatea a survenit în urma unei boli obișnuite și aproape 2 la sută pe motiv de boală profesională și accidente de muncă (vezi tabelul 1). Fiecare al zecelea pensionar avînd dizabilitate severă (gradul I).

Tabelul 1. Repartizarea pensionarilor cu dizabilități pe categorii și grupe de vîrstă, 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Total pensionari de dizabilitate, mii	135,8	136,5	136,4	136,7	136,3
inclusiv (%):					
pe motiv de boală obișnuită	95,6	95,8	95,9	96,1	96,3
pe motiv de boală profesională și accidente de muncă	2,3	2,2	2,0	1,9	1,9
participanți la lichidarea avariei de la Cernobîl	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4
militari în termen	0,6	0,6	0,7	0,6	0,4
Distribuția pensionarilor de dizabilitate pe grupe de vîrstă, (%)					
16-29 ani	1,4	1,5	1,5	1,4	1,4
30-54 ani	46,0	44,8	43,3	41,5	39,9
55-64 ani	39,5	40,4	40,9	41,0	41,1
65 și peste	13,1	13,3	14,3	16,1	17,6

Beneficiari de alocații sociale de dizabilitate sunt preponderent persoanele cu dizabilități din copilărie

În anul 2015 se atestă o majorare cu 7,5%, comparativ cu anul 2011, a numărului de persoane cu dizabilități care sunt beneficiari de alocații sociale. Aproape fiecare al doilea beneficiar este persoană cu dizabilitate din copilărie, iar fiecare al treilea beneficiar este copil în vîrstă de pînă la 18 ani. Femeile reprezintă 41 la sută în structura beneficiarilor, iar persoanele din mediul rural reprezintă circa 67 la sută.

Tablul 2. Numărul persoanelor cu dizabilități beneficiari de alocații sociale de stat, 2011-2015

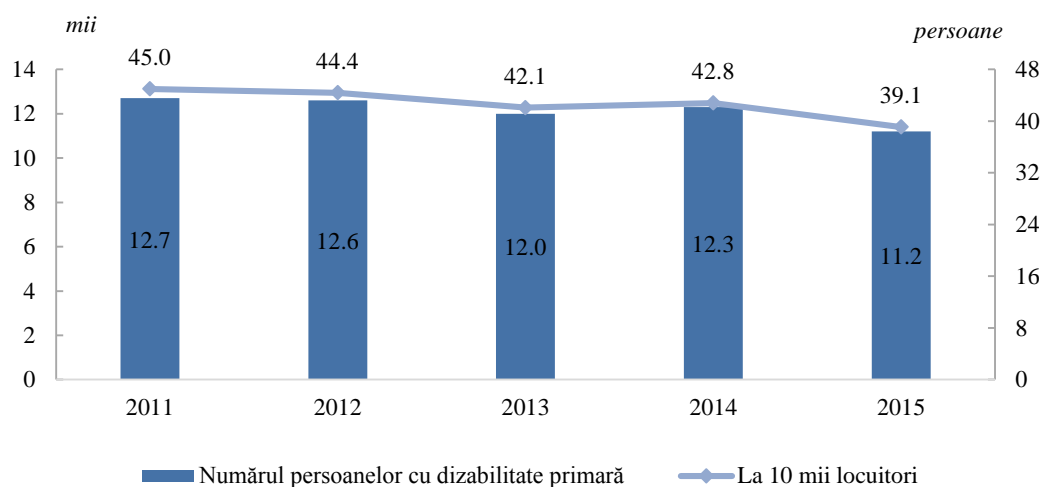
	2011	2012	2013	2014	2015
Total beneficiari, mii	44,0	47,2	47,1	47,3	47,3
inclusiv pe categorii(%):					
Persoane cu dizabilități	10,5	12,1	13,0	14,0	15,1
Persoane cu dizabilități din copilărie	57,7	56,6	57,3	57,6	57,5
Copii cu dizabilități în vîrstă de pînă la 18 ani	31,8	31,3	29,7	28,4	27,4
Copii cu dizabilități beneficiari de alocații sociale de stat la 10 mii copii de vîrsta respectivă	190,6	205,0	198,9	193,4	188,1

Dizabilitatea primară

Numărul cazurilor noi de dizabilitate este în descreștere

Conform datelor Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, în anul 2015 au fost expertizate 14,5 mii persoane, fiind recunoscută dizabilitatea pentru 77,2% (11,2 mii persoane). În cazul copiilor, din 1,6 mii copii expertizați, 97,6% dintre ei au fost recunoscuți cu dizabilitate (1,6 mii copii). Astfel, în anul 2015 se atestă o reducere a numărului de persoane adulte expertizate, inclusiv a ponderii persoanelor cărora li s-a stabilit grad de dizabilitate. În medie la 10 mii locuitori în vîrstă de 18 ani și peste revin 39 persoane cu dizabilitate primară, comparativ cu 45 persoane la 10 mii locuitori în anul 2011.

Figura 3. Persoane cu dizabilitate primară în vîrstă de 18 ani și peste, la 10 mii locuitori de vîrsta respectivă, 2011-2015

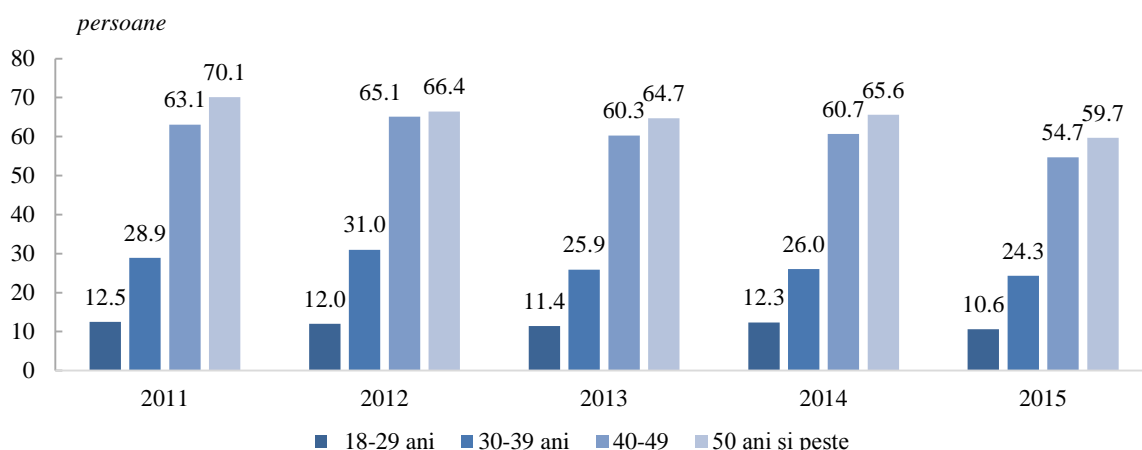

Rata dizabilității primare este mai mare în rîndul bărbaților și persoanelor cu vîrsta de peste 50 ani

În structura persoanelor cu dizabilitate primară predomină bărbații cu o pondere de 62% față de 38% pentru femei. Rata dizabilității primare la bărbați constituie respectiv 51 persoane la 10 mii bărbați în vîrstă de 18 ani și peste, iar în cazul femeilor este de 28 cazuri.

Pe măsura înaintării în vîrstă crește și riscul survenirii dizabilității, astfel încît rata dizabilității primare pentru persoanele care au depășit vîrsta de 50 ani constituie 60 persoane la 10 mii populație.

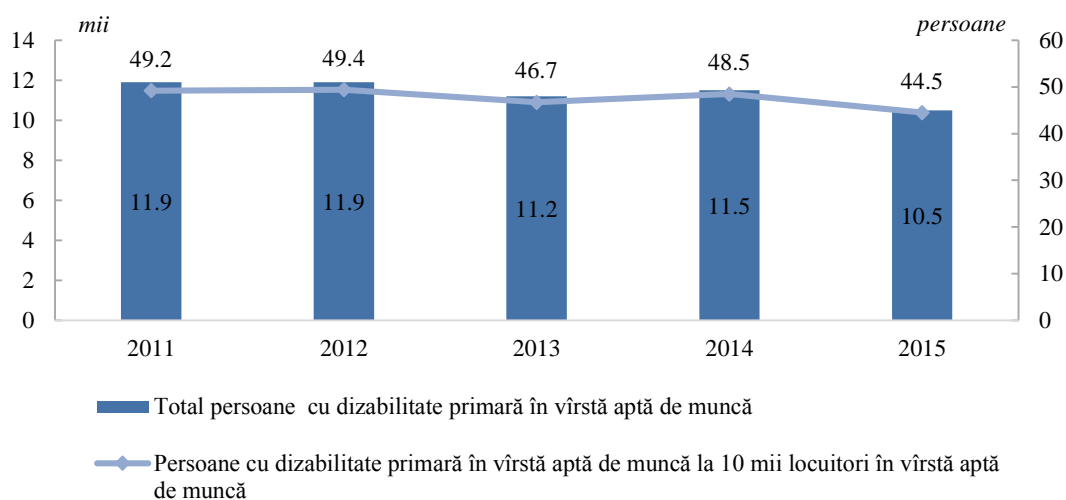
Figura 4. Rata dizabilității primare pe grupe de vîrstă la 10 mii locuitori, 2011-2015

Majoritatea persoanelor recunoscute cu dizabilitate pentru prima dată sunt în vîrstă aptă de muncă

Circa 94 la sută din persoanele cu dizabilitate primară sunt în vîrstă aptă de muncă, peste 60 la sută din ei fiind din mediul rural. Rata dizabilității primare în cazul persoanelor în vîrstă aptă de muncă a înregistrat tendințe ușoare de reducere în ultimii ani. În anul 2015 la 10 mii populație în vîrstă aptă de muncă revin circa 45 persoane cu dizabilitate primară.

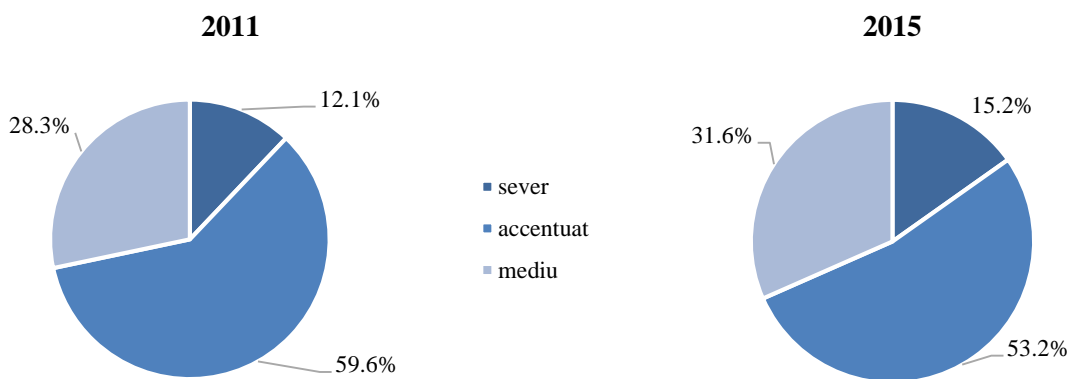
Figura 5. Persoane cu dizabilitate primară în vîrstă aptă de muncă, 2011-2015

Majoritatea persoanelor recunoscute cu dizabilitate pentru prima dată au dizabilitate accentuată

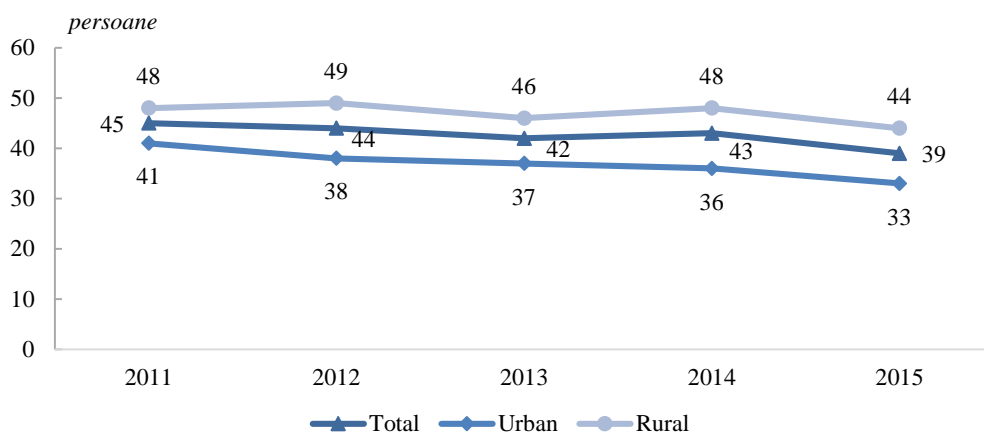
Conform gradului de dizabilitate menționăm că 15,2% sunt persoane cu dizabilitate severă (gradul I), 53,2% cu dizabilitate accentuată (gradul II) și 31,6% cu dizabilitate medie (gradul III). Totodată, în structura persoanelor cu grad sever de dizabilitate, 33,3% sunt femeii, iar în cazul persoanelor cu dizabilitate accentuată, ponderea femeilor este de 36,9%. Comparativ cu anul 2011 numărul celor cu dizabilitate accentuată a scăzut cu 6,4 puncte procentuale, dar a crescut cu 3,1 puncte procentuale pentru persoanele cu dizabilitate severă.

Figura 6. Repartizarea persoanelor cu dizabilitate primară în vîrstă de 18 ani și peste după gradul de dizabilitate, 2011 și 2015

Rata dizabilității primare este mai semnificativă în mediul rural, iar comparativ cu anii precedenți se constată o reducere a ratei dizabilității primare în special pentru mediul urban.

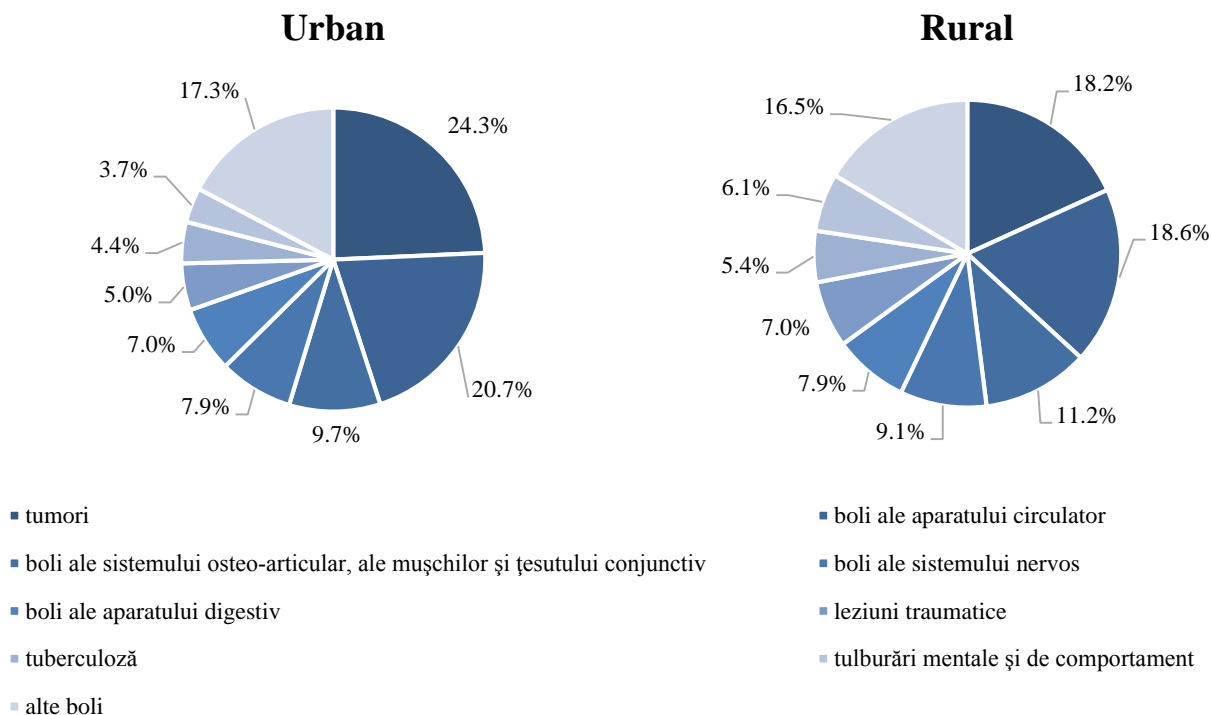
Figura 7. Rata dizabilității primare pentru persoanele în vîrstă de 18 ani și peste la 10 mii locuitori, pe medii de reședință, 2011-2015

Dizabilitatea primară este determinată în principal din cauza tumorilor și bolilor aparatului circulator

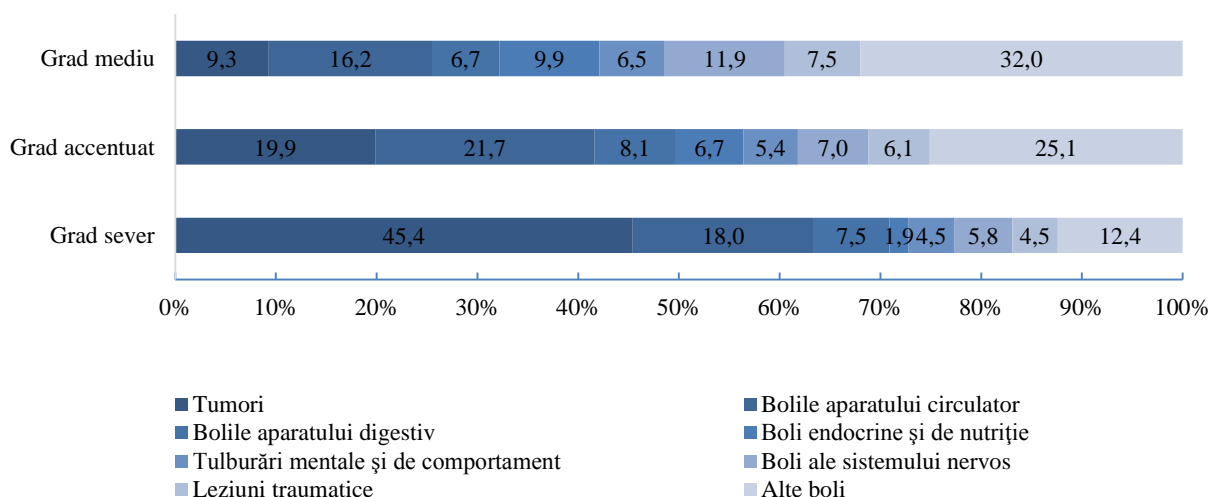
Cauzele principale care determină dizabilitatea primară sunt tumorile (20,4%), bolile aparatului circulator (19,4%), după care urmează bolile sistemului osteo – articular, ale mușchilor și țesutului conjunctiv (10,6%). Anual în cazul a peste nouă sute de persoane dizabilitatea primară a survenit din cauza bolilor sistemului nervos (8,7%), iar peste opt sute din cauza bolilor aparatului digestiv (7,6%). Pentru populația din mediul urban în structura dizabilității primare predominante rămîn a fi tumorile (24,3%), iar în mediul rural bolile aparatului circulator (18,6%).

Figura 8. Distribuția persoanelor cu dizabilitate primară după maladii și mediu de reședință în anul 2015

În anul 2015, constatăm că printre maladiile care determină gradul de dizabilitate severă în proporție de 45,4 la sută sunt tumorile, 18,0 la sută din cazuri sunt determinate de bolile aparatului circulator, după care urmează bolile aparatului digestiv. Dizabilitatea accentuată este acordată preponderent persoanelor care suferă de boli ale aparatului circulator și tumori, care însă au o proporție mai mică comparativ cu dizabilitatea severă. În cazul dizabilității medii în topul afecțiunilor se plasează bolile aparatului circulator, tumorile și bolile sistemului nervos. În categoria alte boli sunt incluse boli ca tuberculoza, bolile ochiului și anexelor, bolile aparatului respirator, care însă ocupă o pondere mai mică în structura dizabilității.

Figura 9. Structura dizabilității primare după grade și forme de boală în anul 2015

Dizabilitatea în cazul persoanelor tinere este determinată în principal din cauza tulburărilor mentale și de comportament

În funcție de vîrstă, deasemenea se atestă diferențe în cauzele care au determinat dizabilitatea persoanelor. Pentru persoanele mai tinere (pînă la 29 ani) dizabilitatea primară a fost

stabilită în proporție de 17,5% din cauza tulburărilor mentale și de comportament, după care urmează tumorile (14,1%) și leziunile traumatice (12,8%). Dat fiind faptul că structura morbidității generale a populației în vârstă (50 ani și peste) este dominată de bolile caracteristice acestei vârste, respectiv și dizabilitatea primară este determinată preponderent de aceste maladii, precum boli ale aparatului circulator (26,1%) și tumori (21,6%).

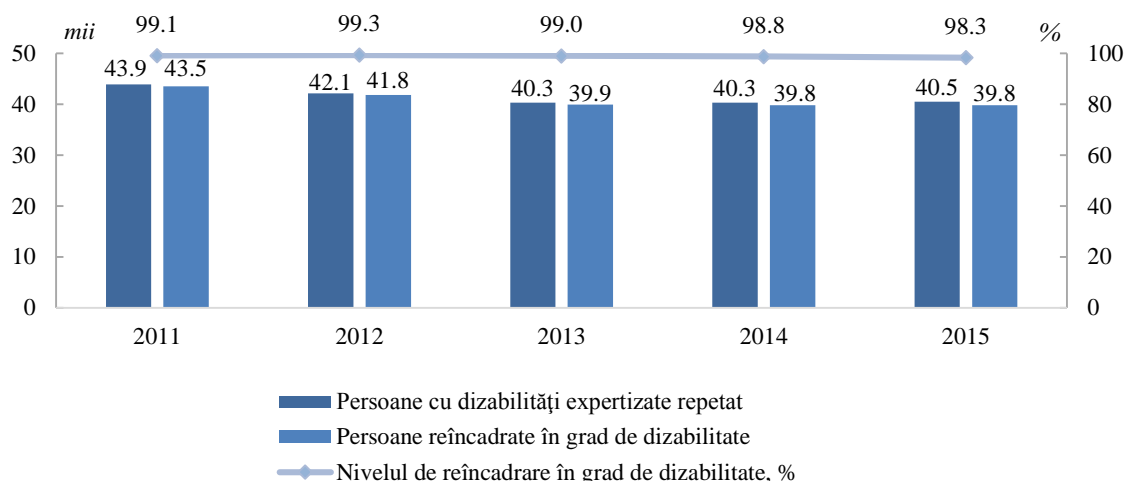
Dizabilitatea repetată și fără termen

Numărul persoanelor reexpertizate s-a redus în ultimii 5 ani

Dizabilitatea repetată reprezintă expertizarea repetată a capacităților vitale pentru aprecierea reabilitării sau agravării stării de sănătate a persoanei și reabordarea gradului de dizabilitate. Pe parcursul anului 2015 au fost expertizate repetat 40,5 mii persoane, cu circa 8% mai puțin decât în anul 2011 (43,9 mii persoane).

Ponderea persoanelor reîncadrate în grad de dizabilitate după reexpertizare rămâne practic constantă, constituind 98,3% în anul 2015. În cazul copiilor, din 6,3 mii copii care au fost reexpertizați pe parcursul anului 2015, dizabilitatea a fost stabilită fără termen până la vârsta de 18 ani pentru aproape 800 copii. Totodată, din numărul copiilor cu dizabilitate caz nou în anul 2015, 73 copii au primit grad de dizabilitate fără termen până la vârsta de 18 ani.

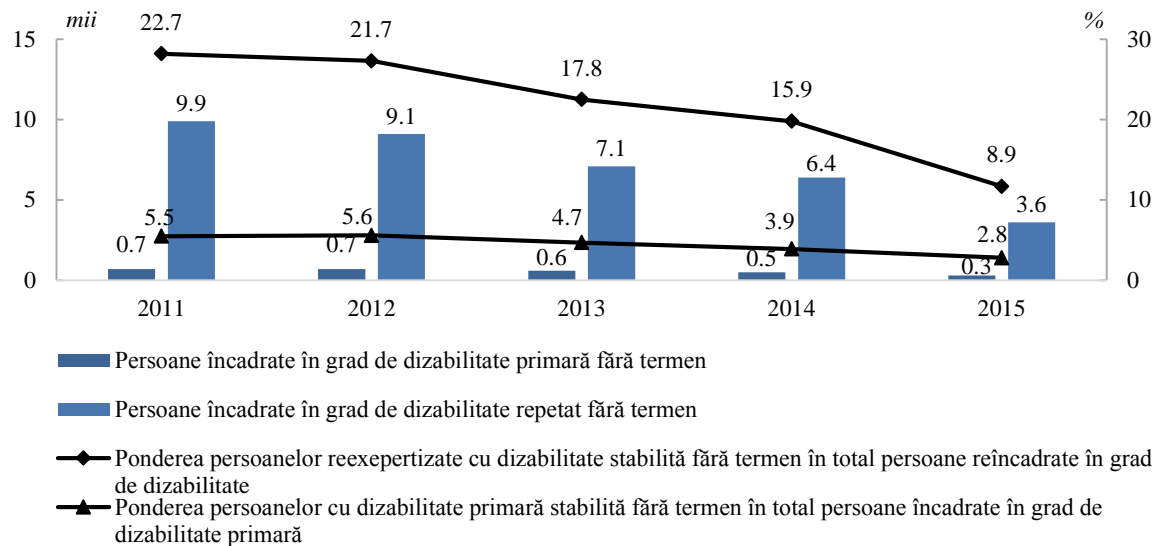
Figura 10. Încadrarea repetată a persoanelor cu dizabilități în grad de dizabilitate, 2011-2015

Numărul persoanelor cu dizabilitate stabilită fără termen este în continuă scădere

Devine evidentă tendința stabilă de diminuare a numărului de persoane cărora li s-a stabilit gradul de dizabilitate fără termen atât pentru încadrarea primară, cât și încadrarea repetată într-un anumit grad. Gradul de dizabilitate fără termen de expertizare în anul curent a fost stabilit pentru 2,8% din total persoane cu dizabilitate primară (318 persoane) și pentru 8,9% (3588 persoane) din cei expertizați repetat. Totodată, menționăm că 10,6% din persoanele încadrate repetat în grad de dizabilitate fără termen sunt femei în vârstă de 57 ani și peste, iar 10,1% sunt bărbați cu vârsta de 62 ani și peste.

Figura 11. Încadrarea persoanelor în grad de dizabilitate fără termen, 2011-2015

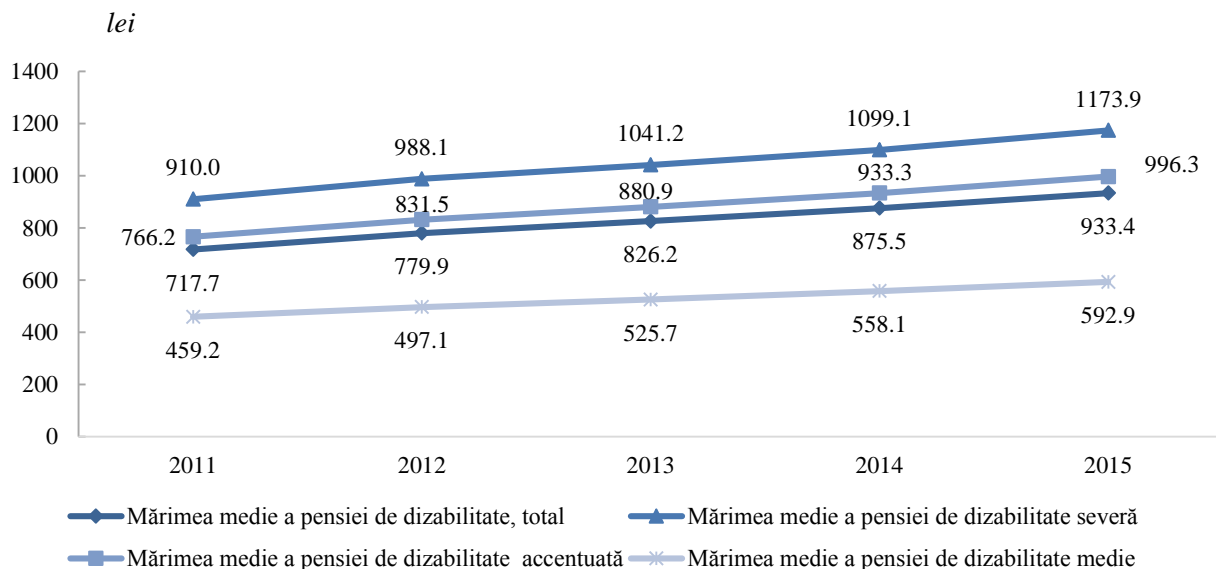

Protecția socială a persoanelor cu dizabilități

Mărimea medie a pensiei persoanelor cu dizabilități este mai mică decât cea per total pensionari

Mărimea medie a pensiei de dizabilitate³ la 1 ianuarie 2016 a constituit 933,4 lei, comparativ cu 1165,2 lei pentru total pensionari. În funcție de gradul de dizabilitate mărimea acesteia variază de la 592,9 lei pentru persoanele cu dizabilitate medie până la 1173,9 lei pentru cele cu dizabilitate severă. Comparativ cu anul 2011 mărimea medie a pensiei de dizabilitate s-a majorat în medie cu 30%, în timp ce mărimea medie a pensiei per total a crescut cu 33%. Pentru participanții la lichidarea avariei de la Cernobîl și militarii în termen mărimea medie a pensiei a constituit 2121,4 lei.

Figura 12. Mărimea medie a pensiei de dizabilitate după categorii de pensii, 2011-2015

³ Cu excepția pensionarilor participanților la lichidarea avariei de la Cernobîl și militarilor în termen.

Alocații sociale mai mari primesc copiii cu dizabilități severe și persoanele cu dizabilități severe din copilărie

Persoanele cu dizabilități beneficiază și de anumite prestații sociale sub formă de compensații, alocații, indemnizații, ajutor social, etc. Astfel, persoanele cu dizabilități care nu îndeplinesc condițiile necesare pentru obținerea dreptului la pensie, din bugetul asigurărilor sociale de stat pot beneficia de *alocații sociale de stat*. În anul 2015, mărimea medie a alocației sociale de stat pentru toate categoriile de beneficiari a constituit 373,4 lei, fiind în creștere cu 59 % față de anul 2011 (vezi anexa, tabelul 3). Quantumul alocației este mai mare la copiii în vârstă de pînă la 18 ani cu dizabilități severe (487,5 lei) și persoanele cu dizabilități severe din copilărie (479,3 lei).

Mai puțini beneficiari de alocații de îngrijire, alocații lunare și suport financiar comparativ cu anul precedent

Persoanele cu dizabilitate severă beneficiază și de *alocație pentru îngrijire*. În anul 2015 aceasta s-a majorat, constituind 646,4 lei. De această alocație, au beneficiat 15,7 mii persoane cu dizabilități (comparativ cu 16,3 mii în anul 2014).

Persoanele cu dizabilități de război beneficiază de *alocații lunare de stat*. În anul 2015, numărul acestor beneficiari a constituit 2,9 mii persoane cu dizabilități (comparativ cu 3,1 mii în anul 2014). Pentru o persoană cu dizabilitate severă quantumul acestei alocații este de 700 lei, pentru cei cu dizabilitate accentuată – 550 lei și dizabilitate medie – 475 lei.

Totodată, de *suport financiar* au beneficiat 168,9 mii persoane cu dizabilități (comparativ cu 171,6 mii în anul 2014), inclusiv 122,6 mii beneficiari de pensii din sistemul de asigurări sociale a căror quantum după indexarea pensiei nu a depășit 1500 lei și 46,3 mii persoane cu dizabilități, beneficiari de alocații sociale. Pentru o persoană cu dizabilitate severă quantumul acestei alocații este de 180 lei, pentru cei cu dizabilitate accentuată – 120 lei și dizabilitate medie – 100 lei.

Pentru compensarea parțială a călătoriilor în transportul public urban, suburban și interurban, de către autoritățile administrației publice locale sunt alocate *compensații pentru transport*, quantumul mediu al căreia constituie 46 lei/lunar pentru persoanele cu dizabilități severe și copii cu dizabilități și 23 lei/lunar pentru persoanele cu dizabilități accentuate. În anul 2015 au beneficiat de aceste compensații 151,9 mii persoane cu dizabilități. De asemenea, 13,6 mii persoane cu dizabilități ale aparatului locomotor au beneficiat de *compensații anuale de transport*, în mărime de 800 lei. Numărul acestor beneficiari a crescut cu 8,8% comparativ cu anul 2014 (12,5 mii persoane la evidență).

Pe parcursul anului 2015, circa 60 mii persoane au beneficiat de *ajutoare materiale* în mărime medie de 592,0 lei și circa 9,1 mii de familii care au la întreținere copii cu dizabilități în mărime medie de 610,0 lei.

Servicii sociale

Majoritatea serviciilor sociale de care au beneficiat persoanele cu dizabilități au numărul de beneficiari în descreștere comparativ cu anul precedent

Serviciile sociale primare se acordă la nivel de comunitate și au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate care pot cauza marginalizarea sau excluderea socială. Unul din aceste servicii este *îngrijirea socială la domiciliu*, circa 22,3 mii persoane au beneficiat pe parcursul anului 2015 de acesta, inclusiv 3,8 mii persoane cu dizabilități, ceea ce constituie 17,0% din total beneficiari.

Un alt tip de serviciu de care beneficiază persoanele cu dizabilități sunt *cantinele de ajutor social*, care au menirea de a oferi beneficiarilor alimentația necesară pentru o perioadă de cel mult 30 zile în trimestru. În republică, pe parcursul anului 2015 au activat 79 cantine sociale, care au deservit în medie 4,4 mii persoane lunar, inclusiv persoane cu dizabilități. Costul mediu al unui prînz, conform a constituit 23 lei/persoană/zi.

Serviciile sociale specializate pot fi prestate atît la nivel comunitar, cît și raional sau național. În anul 2015, în republică activau 23 centre de zi, 12 centre de plasament temporar, 38 centre multifuncționale, 6 centre de reabilitare socio-medicală și 32 centre de plasament de lungă durată care au prestat servicii sociale lunar pentru 6,9 mii persoane/familii adulte, vîrstnici, inclusiv 1,1 mii beneficiari persoane cu dizabilități.

Copiii cu dizabilități în anul 2015 au beneficiat de serviciile: centrelor de zi pentru copii în situații de risc- 116 copii, centrelor de zi pentru copii cu dizabilități- 958 copii și centrelor mixte- 109 copii.

Tabelul 3. Evoluția numărului de beneficiari pe unele tipuri de servicii sociale specializate, 2013-2015

	2013		2014		2015	
	Total servicii dezvoltate	Numărul de beneficiari	Total servicii dezvoltate	Numărul de beneficiari	Total servicii dezvoltate	Numărul de beneficiari
Echipe mobile	16	481	18	396	19	518
Locuință protejată	3	10	9	34	9	34
Casa comunitară	6	32	11	72	12	81
Respiro	5	102	5	177	5	177

Servicii sociale cu specializare înaltă includ o combinație dintre serviciile socio-medicale specializate. Aceste servicii sunt prestate inclusiv și în cele 6 instituții rezidențiale destinate persoanelor adulte cu dizabilități și 2 instituții pentru copii. În anul 2015 de serviciile acestor instituții au beneficiat 1,9 mii persoane în etate și cu dizabilități fizice sau mentale. Durata medie de aflare a unei persoane în instituțiile date este de circa 9,6 ani în internatele psihoneurologice și de 7,4 ani în cele de tip somatic.

Copii cu necesități speciale

Numărul copiilor cu necesități speciale integrați în școlile obișnuite s-a majorat

Numărul elevilor înscriși în învățămîntul special, în anul de studii 2015/16 a constituit 1033 persoane, diminuîndu-se esențial comparativ cu anul de studii 2014/15 (cu 32,8%). Majoritatea elevilor din cadrul acestor instituții (17 unități) sînt cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală – 68,3%, cu auz slab – 16,1% și cu vederea slabă – 7,6%, etc. În același timp, constatăm o majorare (cu 35,7% față de anul de studii 2014/15) a numărului de copii cu necesități speciale și cu dizabilități, integrați în școlile obișnuite. Pentru susținerea acestor copii în cadrul a 171 instituții din mediul urban și 579 instituții din mediul rural au fost deschise Centre de Resurse pentru Educația Incluzivă.

Tabelul 4. Elevi cu cerințe educaționale speciale după tipul instituției

	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
Total	4153	4558	6302	9198	11426
În instituții de învățămînt general obișnuite	1604	2258	4495	7660	10393
În școli pentru copii cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală sau fizică	2549	2300	1807	1538	1033

Copii cu dizabilitate rămași fără ocrotire părintească

Cei mai mulți dintre copiii rămași fără ocrotire părintească, inclusiv cu dizabilități sunt din mediul rural

La sfârșitul anului 2015 în evidența organelor de asistență socială se aflau 15,3 mii copii rămași fără îngrijire părintească, inclusiv 0,6 mii cu dizabilități (4,1%). În proporție de 71 la sută din acești copii sunt din mediul rural. Circa ¾ din copii sunt din grupul de vîrstă 7-15 ani.

Totodată, din 10,1 mii copii plasați sub tutelă/curatelă, 49 copii erau cu dizabilități (0,5%); din 645 copii plasați în serviciul asistență parentală profesionistă, 31 copii erau cu dizabilități (4,8%) și respectiv 19 copii erau cu dizabilități (5,7%) din 336 copii plasați în cele 78 case de copii de tip familial.

Nivelul de trai al gospodăriilor cu persoane cu dizabilități

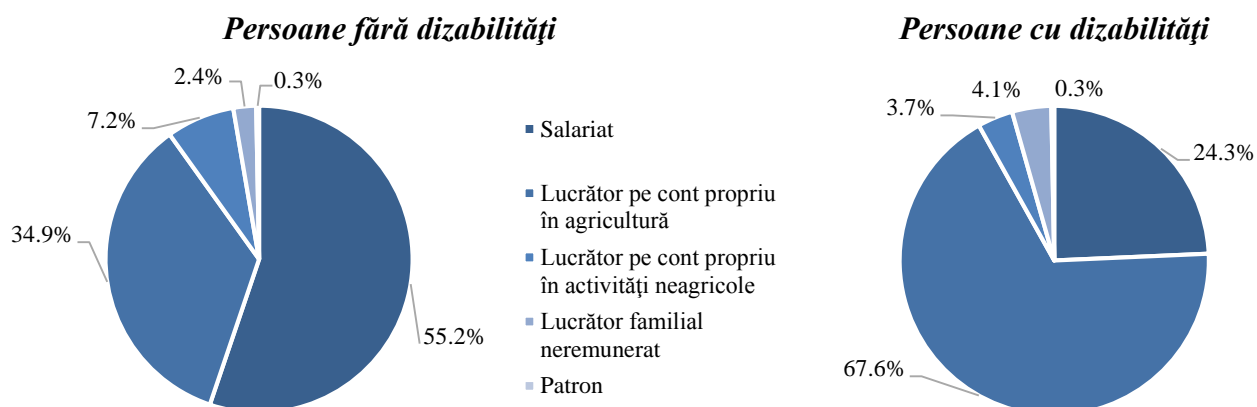
Persoanele cu dizabilități severe sunt ocupate într-o proporția mult mai mică

Conform estimărilor studiului selectiv în gospodării Cercetarea Bugetelor Gospodăriilor Casnice, 46,7% din persoanele cu dizabilitate în vîrstă de 15 ani și peste sînt ocupate în cîmpul muncii, comparativ cu 67,4% în cazul persoanelor fără dizabilitate. Nivelul de ocupare al persoanelor cu dizabilități este determinat de gradul de severitate, astfel încît în cazul persoanelor cu dizabilitate medie sunt ocupate 66,5%, persoanele cu dizabilitate accentuată în proporție de 50,5%, iar cele cu dizabilitate severă - 14,7%.

Persoanele cu dizabilități sunt ocupate mai mult în agricultură, în special cele din mediul rural

După statutul ocupațional, preponderent persoanele cu dizabilități sunt angajate pe cont propriu în agricultură (67,6%), preponderent fiind cazul persoanelor din mediul rural (76,9%). Totodată, persoanele cu dizabilități din mediul urban în proporție de 72,3% din total persoane ocupate sunt salariați.

Figura 13. Structura persoanelor cu dizabilități după statutul ocupațional în anul 2015

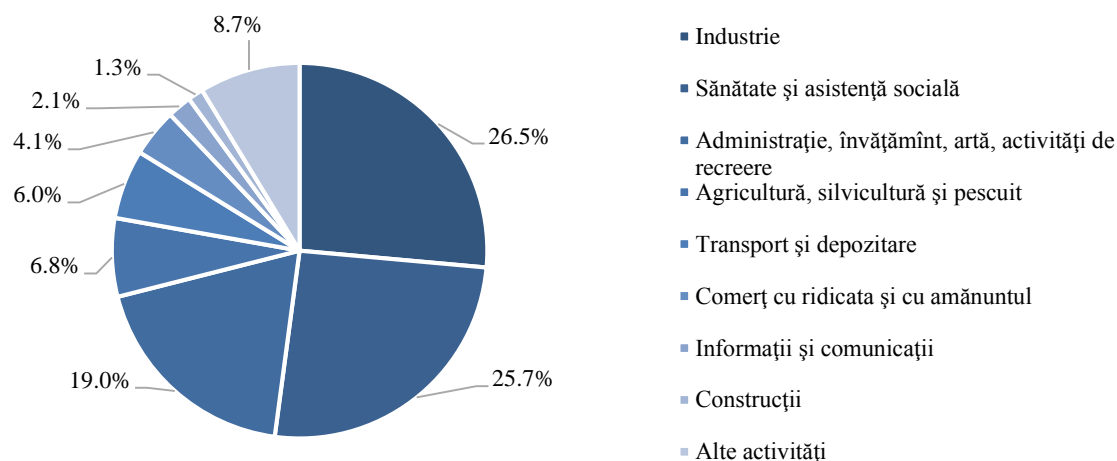
Ponderea persoanelor cu dizabilități în total salariați este mai mare în domenii ca sănătatea și asistența socială

Dacă ne referim la numărul total de salariați din Republica Moldova la sfârșitul anului 2015, constatăm că doar 0,9% reprezintă persoanele cu dizabilități. Cea mai mare pondere a persoanelor cu dizabilități în total salariați se înregistrează în domeniul sănătății și asistenței sociale - 1,8%, industriei-1,3%, administrației publice, învățămînt, artă și activități de recreere - 0,9%, agriculturii - 0,8% din total salariați.

Persoanele cu dizabilități cu statut de salariat activează mai des în domenii ca industria și administrația publică, învățămînt și artă

În structura persoanelor cu dizabilități cu statut de salariat în proporție de 26 la sută în activează în industrie, 26 la sută în administrație publică, învățămînt, artă și activități de recreere, 19 la sută în domeniul sănătate și asistență socială, 8 la sută în alte activități, 7 la sută agricultură, silvicultură și pescuit.

Figura 14. Structura persoanelor cu dizabilități pe tipuri de activități, anul 2015

Fiecare a patra gospodărie este formată doar din persoane cu dizabilități

În anul 2015 din total gospodării, 15,5% au avut în componența lor cel puțin o persoană cu dizabilitate. Din aceste gospodării, 25,4% erau formate doar din persoane cu dizabilități, iar restul 74,6% fiind gospodării în componența cărora erau și alte persoane. Majoritatea gospodăriilor cu persoane cu dizabilități sunt gospodăriile în componența cărora persoana cu dizabilitate este un adult și doar în cazul a 6,5% din gospodării, persoana cu dizabilități este copilul. În cazul a 10,8% din gospodării aveau în componență 2 persoane cu dizabilități, fiind înregistrate și cazuri cu 3 persoane și mai mult (0,6% din total gospodării cu persoane cu dizabilități).

Gospodăriile cu persoane cu dizabilități sunt mai puțin dotate cu comodități

În general, gospodăriile cu persoane cu dizabilități rămân a fi în condiții mai puțin avantajoase, dacă ne referim la nivelul de dotare și confort al locuințelor. Astfel, aceste gospodării dispun de apeduct în interiorul locuinței în proporție de 60,4% comparativ cu 63,7% în cazul gospodăriilor fără persoane cu dizabilități, grup sanitar în interiorul locuinței (WC) este disponibil pentru 33,7%, comparativ cu 42,5%. Cu un nivel inferior de dotare al gospodăriilor cu principalele utilități se confruntă în special persoanele cu dizabilități din mediul rural care, în proporție de 43,9% dispun de apeduct în interiorul locuinței, comparativ cu 88,5% în mediul urban și doar 11,2% dispun de grup sanitar în interiorul locuinței (WC) față de 72,1%.

Gospodăriile cu persoane cu dizabilități mai rar își apreciază nivelul de trai ca fiind bun sau foarte bun

Prezența cel puțin a unei persoane cu dizabilitate în gospodărie influențează nivelul de trai al acesteia. Astfel, gospodăriile care nu au în componență persoane cu dizabilități mai frecvent apreciază nivelul de trai ca fiind foarte bun sau bun (12,5%), pe când cele cu persoane cu dizabilități mai rar apreciază nivelul de trai ca fiind bun sau foarte bun (6,4%). La fel e și în cazul aprecierii nivelului de trai comparativ cu anul precedent, unde ponderea celor care trăiesc mai rău este semnificativ mai mare pentru gospodăriile cu cel puțin o persoană cu dizabilități (31,4% față de 23,1% gospodării fără persoane cu dizabilități).

Persoană de contact:

Liubovi Stoianov
șef al direcției statistica serviciilor sociale și condițiilor de trai
tel. 0 22 73 15 68